

DATURA sp.

als een potentieel risico voor de landbouwproductie in BELGIË

Enquête

augustus 2020 -
juli 2021

155 Belgische landbouwers namen deel aan de enquête

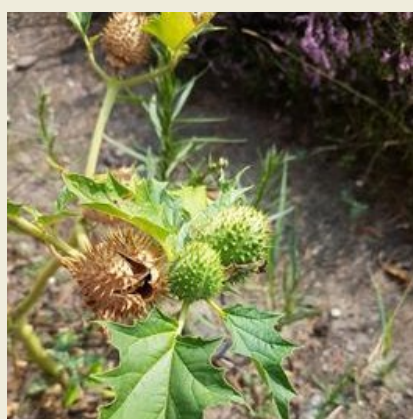
Het aantal respondenten uit Vlaanderen en Wallonië was evenredig en 1,5% van de deelnemers was gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

51% van de respondenten is zich ervan bewust dat *Datura* sp. een risico voor de menselijke consumptie vormt

24% vindt dat *Datura* sp. met het landbouwgewas concurreert

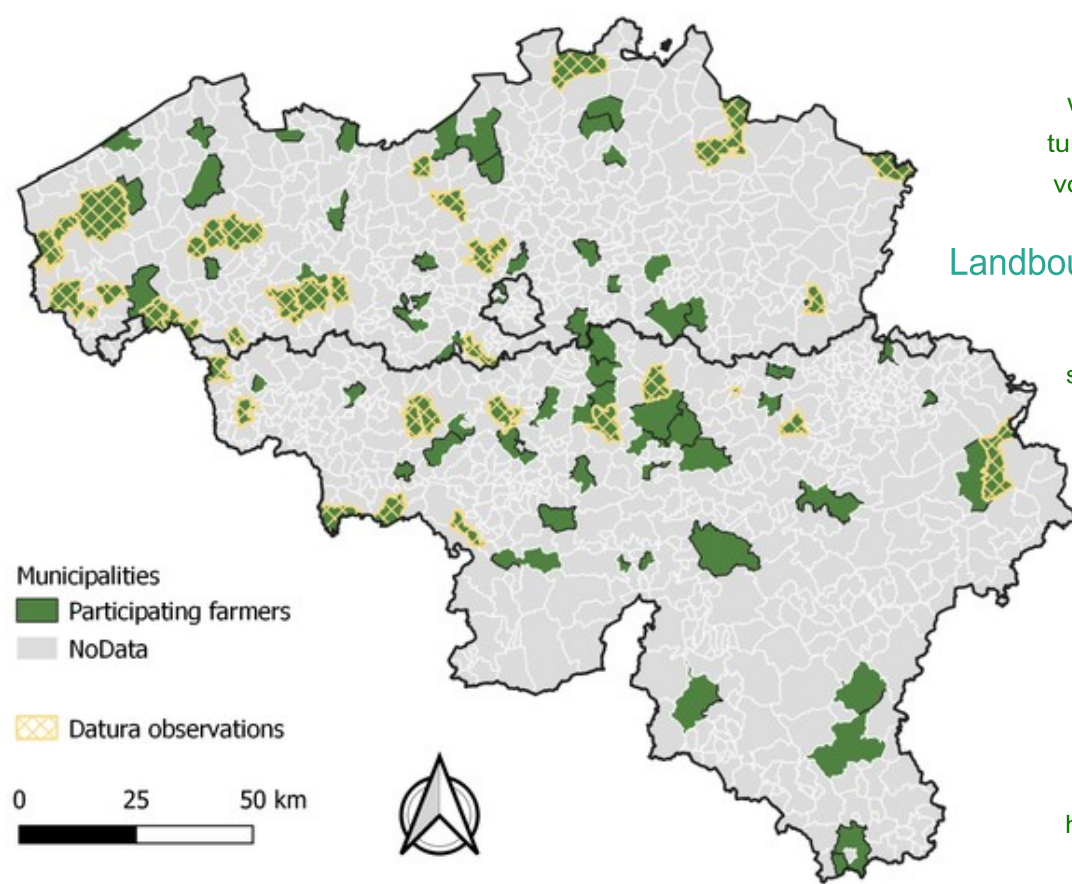
14% geeft aan dat *Datura* sp. het oogsten bemoeilijkt

18% vindt dat *Datura* sp. de kwaliteit van het eindproduct vermindert

Foto's van <https://waarnemingen.be/species>

Waarnemingen van *Datura* sp. in de landbouwwelden

Landbouwers observeerden *Datura* sp.

aan de rand van het veld en als clusters in het midden van het veld. De planten worden ook waargenomen naast beekjes, tuinen, weilanden en open plekken waar de vogels (bijvoorbeeld kippen) aanwezig zijn.

Landbouwpraktijken tegen *Datura* sp.

Een derde van de landbouwers past geen specifieke behandeling toe, terwijl sommige andere een chemische of mechanische onkruidbestrijding toepassen.

Als lokale behandeling werd het **HANDMATIG VERWIJDEREN** van de planten (inclusief het verwijderen van wortels) gemeld. Dit werd als de meest effectieve methode beschouwd.

De beste resultaten worden verkregen wanneer de gehele plant van het veld wordt verwijderd op het moment voordat hun zaden aanwezig zijn. Door consistent *Datura* sp. handmatig te verwijderen van het veld over meerdere jaren, neemt de aanwezigheid af en verdwijnt de plant uiteindelijk helemaal van het veld.

Datura sp. werd vaker waargenomen in weilanden (28%), aardappelvelden (16%), maïsvelden (15%) en granen/peulvruchten (11%). Een frequentere controle van deze velden wordt aanbevolen.

Locatie gebonden waarnemingen van *Datura stramonium* door natuurstudiegroepen tonen de laatste jaren een gestage toename aan. De meeste waarnemingen worden in juni en juli vastgesteld. De meerderheid van de waarnemingen gebeurde in gebieden met verstoorte landschappen en landbouwgebieden, en slechts een minderheid van de waarnemingen (12%) bevonden zich in akkers.

Datura sp. was minder aanwezig wanneer landbouwers mechanische controle toepasten of mest gebruikten en op bio-gecertificeerde velden werkten.

Risicobeheer met betrekking tot de aanwezigheid van *Datura* sp. in landbouwgewassen

Een verscheidenheid aan planten zoals doornappel (*Datura stramonium*) en belladonna (*Atropa belladonna*) produceren gifstoffen, zo genoemde tropaanalkaloïden (bijvoorbeeld atropine, scopolamine). Deze planten of hun zaden kunnen landbouwgewassen verontreinigen.

De aanwezigheid van tropaanalkaloïden in voedingsmiddelen is ongewenst omdat deze gifstoffen een risico vormen vanwege een aantal nadelige effecten op hartslag, ademhaling en functies in het centrale zenuwstelsel. Daarom zijn maximumhoeveelheden van die gifstoffen in levensmiddelen vastgelegd in Verordening (EU) 2023/915 van de Commissie. Voedingsmiddelen, zoals bewerkte voedingsmiddelen op basis van granen en babyvoeding, onbewerkte granen of pseudogranen zoals gierst, sorghum, maïs, boekweit, en sommige kruidentheeën, kunnen tropaanalkaloïden bevatten. Deze voedingsmiddelen mogen enkel in de handel worden gebracht als de gifstofgehalten voor atropine en scopolamine lager zijn dan de in de wetgeving vastgelegde maximumhoeveelheden.